

VERSLAG ARCHITECTUURRAAD 14-04-2026

Tabel 1 Vaste leden van de Edustandaard Architectuurraad

Naam	Organisatie(s)	Rol	Aanwezigheid
Bas Kruiswijk	BES	Voorzitter	Aanwezig
Remco de Boer	BES	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Janneke Suijker	BES	Vervangend secretaris	Aanwezig
Tjeerd Hans Terpstra	CITO	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Jan Willem Dijkstra	DUO	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Edwin Verwoerd	Edu-V	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Mark de Jong	hbo instellingen	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Peter IJntema	VDOD/Iddink Nederland	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Dirk Linden	Kennisnet	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Joël de Bruijn	MBO Digitaal	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Leon Sprooten	Mbo instellingen	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Pieter Ruempol	MEVV	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Lucas van der Meer	Ministerie van OCW	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Brian Domnisse	PO/VO Raad	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Jurre Koning	SLO	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Dennis Grootendorst	Studielink	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Jennifer Moesker	Studielink	Vertegenwoordiger	Afwezig
Diede Wooldrik	SURF	Vertegenwoordiger	Afwezig
Menno Scheers	SURF	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Tom Kirchjunger	VDOD / Topicus	Vertegenwoordiger	Aanwezig
Merijn van de Schoot	WO instellingen	Vertegenwoordiger	Aanwezig

Alle hieronder genoemde presentaties en het verslag staan op de [pagina van de betreffende bijeenkomst](#).

edustandaard

1. OPENING, MEDEDELINGEN, NOTULEN, AGENDA

Bas Kruiswijk opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

1.1. OPMERKINGEN VORIG VERSLAG

Er zijn geen opmerkingen over het vorige verslag. Het verslag wordt vastgesteld.

1.2. MEDEDELINGEN

De voorzitter meldt dat er twee nieuwe leden zijn toegetreden tot de Architectuurraad:

- Tjeerd Hans Terpstra (Cito), als opvolger van Arjan Aarnink;
- Lucas van der Meer (OCW), als opvolger van Bram Gaakeer.

2. UPDATE TOETSING EN REGISTRATIE VAN STANDAARDEN EN AFSPRAKEN

Sprekers: Bas Kruiswijk

Doel: Stand van zaken delen over (mogelijke) registratieprocedures

Document: Overzicht registratieprocedures voor Architectuurraad 14 april 2026

2.1. ACHTERGROND EN TOELICHTING

Bas Kruiswijk geeft een toelichting op de lijst.

Aanvullingen op de bijlage:

Certificeringsschema IBP v4.0 – De definitieve registratie is uitgesteld in afwachting van een gesprek over draagvlak in het hoger onderwijs. Dat gesprek loopt inmiddels. De verwachting is dat registratie in de volgende vergadering van de Standaardisatieraad aan de orde komt.

Afsprakenstelsel Edu-V - In de volgende vergadering van de Architectuurraad wordt een laatste update gegeven over de registratie van Edu-V.

OOAPI / OEAPI v6 - OEAPI wordt momenteel getoetst. In de volgende vergadering van de Architectuurraad worden de resultaten van de toetsingsprocedure en de ROSA-scan gedeeld, zodat de raad advies kan uitbrengen ten behoeve van de Standaardisatieraad van 24 juni 2026.

Metamodel Edubadges - Edubadges is niet eerder geregistreerd. Met SURF vindt hierover overleg plaats. Daarbij wordt opgemerkt dat in het verleden wel een Architectuurscan op Edubadges is uitgevoerd.

CompetentNL – Op de ochtend van de vergadering is het aanmeldformulier ontvangen voor CompetentNL, de skillstaxonomie uit het Groeifondsprogramma Vaardig met Vaardigheden.

2.2. DISCUSSIE

NL-LOM werkgroep

Naar aanleiding van een vraag van Mark de Jong wordt toegelicht dat verschillende partijen uit het hoger onderwijs in de werkgroep vertegenwoordigd zijn. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de voorzitter van de werkgroep, Patrick van der Veer (SURF).

Overzicht lopende registratieprocedures

Jan Willem Dijkstra spreekt waardering uit voor het overzicht en vraagt of het voor de Standaardisatieraad behulpzaam zou zijn als daarbij ook een impactinschatting van de betreffende standaarden of afspraken wordt opgenomen. De voorzitter merkt op dat dit niet in alle gevallen eenvoudig zal zijn, maar neemt het voorstel mee.

edustandaard

Brian Dommissie wijst erop dat plaatsing van standaarden en afspraken in hun ROSA-context al kan helpen om meer duiding te geven en partijen te ondersteunen bij hun eigen impactanalyse.

Certificeringsschema

Dirk Linden vult aan dat het belangrijk is om over alle sectoren hetzelfde certificeringsschema te gebruiken. Afgelopen weken is een van de Kennisnetdiensten gecertificeerd door Edu-V en ook Edu-V gebruikt hetzelfde certificeringsschema. Ook het MBO is deelnemer in Edu-V en certificeert haar diensten met hulp van dit schema. Daarom zou een ontwikkeling waarbij het HO een andere keuze maakt onwenselijk zijn. Uit dit voorbeeld blijkt weer dat het erg belangrijk is om over alle sectoren hetzelfde schema te gebruiken. Bas Kruiswijk vult aan dat ook de leveranciers (VDOD) in de Standaardisatieraad het signaal afgegeven hebben, dat één schema in het belang is van leveranciers voor implementaties.

Conclusies & Besluiten

De Architectuurraad neemt kennis van de stand van zaken rond de lopende registratieprocedures. In de bespreking wordt het belang benadrukt van aanvullende context en, waar mogelijk, impactduiding bij registratietrajecten. Ook benadrukt de raad het belang van sectoroverstijgende samenhang, in het bijzonder rond het certificeringsschema IBP. Bureau Edustandaard beziet of toekomstige overzichten op deze punten verder kunnen worden aangescherpt.

3. BESPREKEN AANSCHERPING VERSIEBEHEER NAAR AANLEIDING VAN REGISTRATIEPROCEDURE EDU-V EN OEAPI

Sprekers: Arjen Brienen (Edustandaard)
Doel: Informeren
Document: Voorstel Versiebeheer v0.3

3.1. ACHTERGROND EN TOELICHTING

Arjen Brienen licht het voorstel toe. Het document betreft versie 0.3 en wordt nadrukkelijk ter bespreking voorgelegd. Doel is te komen tot meer eenduidigheid in het versiebeheer van standaarden en afspraken binnen Edustandaard.

3.2. DISCUSSIE

Praktijk van versiebeheer

In de bespreking wordt het belang van een voorspelbare releasesystematiek benadrukt. Vanuit de praktijk van Edu-V wordt gewezen op de keuze voor een vaste updatecyclus van twee keer per jaar, gecombineerd met de vraag hoe tussentijdse, ingrijpende wijzigingen daarin een plaats kunnen krijgen. Daarbij wordt opgemerkt dat technische en functionele versies niet per definitie gelijk hoeven op te lopen.

Ook wordt gerefereerd aan eerdere ervaringen binnen Edukoppeling, waar is gewerkt met sets die per datum werden gepubliceerd, gecombineerd met gebruiksadviezen. Vanuit die ervaring wordt het belang benadrukt van een systematiek die voor gebruikers herkenbaar en navolgbaar is.

Verder wordt vanuit het certificeringsschema gewezen op vergelijkbare vraagstukken, bijvoorbeeld wanneer een toetsingskader tussentijds wijzigt zonder dat andere onderdelen van de standaard veranderen. In dat verband

edustandaard

spreekt de raad steun uit voor een tijdgebonden en voor gebruikers herkenbare manier van publiceren, waarbij een status als 'deprecated' een duidelijke signaalfunctie kan vervullen.

Toekomstige status van dit document

Daarnaast komt de vraag aan de orde wat de uiteindelijke status van het document moet worden. Arjen Brienen licht toe dat het de bedoeling is om toe te werken naar een werkwijze die breed toepasbaar is binnen Edustandaard, zodat standaarden en afspraken in de toekomst op een vergelijkbare manier met versiebeheer omgaan.

Standaard, afspraak of afsprakenstelsel

OEAPI wordt door verschillende partijen verschillend gelabeld. Joël de Bruijn geeft aan veel mensen te kennen die het een standaard noemen. De leden van Bureau Edustandaard verwachten tot nu toe dat het veel op een afsprakenstelsel zou kunnen lijken. De documentatie noemt het een afspraak.

Brian Dommissie verwijst naar de definities in de ROSA. Als in een ketensamenwerking afspraken gemaakt worden is het een afspraak, in die afspraak zitten standaarden. Als het een standaard is, dan is dit een beschrijving zonder dat er een specifieke ketensamenwerking aan te wijzen valt met aangewezen partijen waarvoor deze beschrijving geldt. OEAPI heeft geen heel duidelijke samenwerking die dit gaat toepassen en zou volgens de definitie een standaard zijn. Bijvoorbeeld OKE is een specifieke toepassing met specifieke partijen die gaan implementeren op basis van de standaard OEAPI en is daarmee een afspraak. Bas Kruiswijk geeft aan dat hij eerder dacht OEAPI lijkt op Edu-V, omdat het meerdere afspraken zoals OKE verzamelt onder de paraplu OEAPI. Het verschil is alleen dat de praktijksituaties niet in OEAPI zitten, maar dat de profielen erop gebaseerd zijn. Joël de Bruijn geeft aan dat er momenteel in een beginnend stadium gekeken wordt naar eventuele onderbrenging van de toepassingsprofielen onder Edu-V om het afspraakdeel te borgen, aangezien dit niet geregeld wordt door OEAPI.

Communicatie

Menno Scheers vraagt zich af of voorzitters van werkgroepen meegenomen worden in deze beweging. Bureau Edustandaard neemt dit advies mee.

Conclusies & Besluiten

De Architectuurraad ondersteunt de richting om te komen tot meer uniforme uitgangspunten voor versiebeheer binnen Edustandaard. In de bespreking is steun uitgesproken voor een tijdgebonden en voor gebruikers herkenbare systematiek, met ruimte om onderscheid te maken tussen reguliere releases en ingrijpende wijzigingen. Bureau Edustandaard verwerkt de besproken aandachtspunten in een volgende versie van het voorstel en betreft daarbij ook de communicatie naar werkgroepvoorzitters.

4. LIFECYCLEMANAGEMENT EDUSTANDAARD

Spreker: Janneke Suijker en Bas Kruiswijk
Doel: Inhoudelijke behandeling, advies voor vaststelling ophalen
Document: Lifecyclemanagement Edustandaard

4.1. ACHTERGROND EN TOELICHTING

edustandaard

Bas Kruiswijk licht de actuele stand van zaken rond lifecyclemanagement toe. De bijbehorende presentatie is als bijlage toegevoegd.

4.2. DISCUSSIE

De raad spreekt waardering uit voor het feit dat lifecyclemanagement nu expliciet wordt uitgewerkt. Daarbij wordt benadrukt dat een dergelijke werkwijze noodzakelijk is voor het effectief functioneren van Edustandaard en voor het behoud van relevantie en kwaliteit van het geheel.

Differentiëren gebruiksadvies

Menno vraagt zich af of het gebruiksadvies van een afspraak of standaard hetzelfde betekent. Als het gebruiksadvies van een standaard 'verplicht' is, dan is dat anders dan bij een afspraak, omdat je bij een afspraak al een stap verder bent, omdat de organisaties achter de afspraak al aangegeven hebben dat ze zich eraan houden. Dat zou wellicht ook uit de status moeten blijken, dat het advies niet (alleen) vanuit Edustandaard is maar ook vanuit de partijen zelf. Janneke Suijker herkent dat het draagvlak beter verankerd is bij een afspraak dan een standaard, vanwege de samenwerking die de basis is van een afspraak. Voor het totstandkomingsproces van het gebruiksadvies zoals dit nu gebruikt wordt maakt het echter niet wezenlijk uit, we kunnen als Edustandaard alleen op basis van bestaand draagvlak 'verplicht' of 'aangeraden' adviseren. Brian Dommissie vult aan dat het een advies is, ongeacht of het verplicht of aangeraden is geldt 'pas toe of leg uit'. Het gebruiksadvies kan per werkingsgebied natuurlijk wel verschillen.

Beproeving

Ook komt de plaats van beproeving in de lifecycle aan de orde. Daarbij wordt verduidelijkt dat de mate van beproeving onderdeel is van de toetsingsprocedure. Wanneer een standaard of afspraak nog onvoldoende beproefd is, kan dat gevolgen hebben voor registratie of voor het bijbehorende gebruiksadvies.

Kwaliteitsslag website

Verder wordt gesproken over de kwaliteit en toegankelijkheid van de website. Daarbij wordt het belang benadrukt van periodieke review, omdat de kwaliteit van afzonderlijke standaarden en afspraken mede bepalend is voor de uitstraling van Edustandaard als geheel. Als suggestie wordt meegegeven om duidelijker zichtbaar te maken wanneer een standaard of afspraak voor het laatst is gereviewd. Ook wordt gewezen op het belang van heldere teksten en goede doorzoekbaarheid. Vanuit Bureau Edustandaard wordt toegelicht dat de website recent inhoudelijk is herzien. De inhoud van werkgroep pagina's en de pagina's van afspraken en standaarden zijn een laatste stuk dat misschien nog beter kan. Bureau Edustandaard mag op de stijl best wat meer regie op voeren als dat nodig is. Bas Kruiswijk doet een oproep aan iedereen om verbeter suggesties voor de website door te geven.

Aanvulling

Ten slotte wordt voorgesteld om de Architectuurraad expliciet op te nemen in het vangnet bij verweerde standaarden en afspraken, als onderdeel van het onderzoek naar relevante stakeholders. De raad steunt deze aanvulling.

Conclusies & Besluiten

De Architectuurraad onderschrijft de noodzaak van een expliciete werkwijze voor lifecyclemanagement van standaarden en afspraken. In de bespreking is aandacht gevraagd voor het onderscheid tussen gebruiksadvies bij standaarden en afspraken, de plaats van beproeving in relatie tot registratie, en de zichtbaarheid van review- en beheer informatie op de website. Daarnaast is afgesproken om de Architectuurraad expliciet op te nemen in

edustandaard

het vangnet bij verweesde standaarden en afspraken. Bureau Edustandaard verwerkt deze punten in een aangepaste versie van het document.

5. UPDATE ROSA

Spreker: Brian Domnisse (ROSA beheerteam)

Doel: Informeren, vaststellen onderdelen

Documenten:

- 2026-04-14 Notitie AR - Update ROSA
- ROSA wijzigingsverzoek - uitwerken van processen iz deelnemerbegeleiding
- 2026-03-31 ROSA - Herziening ketendomeinen

5.1. ACHTERGROND EN TOELICHTING

Brian beschrijft de belangrijkste inhoud van de toegevoegde documenten. In lijn met de vorige vergadering van de Architectuurraad zijn zes ketendomeinen uitgewerkt.

5.2. DISCUSSIE

Onderzoek toevoegen aan ketendomeinen

In de bespreking wordt de vraag opgeworpen of het thema onderzoek een plaats zou moeten krijgen binnen de ROSA. Daarbij wordt enerzijds gewezen op de wens om onderzoekers en onderzoeksprocessen beter in beeld te hebben, en anderzijds op de vraag of onderzoek, gezien de aard en reikwijdte van de ROSA, binnen deze architectuur thuishoort. Daarbij wordt ook verwezen naar ervaringen binnen andere referentiearchitecturen, waar de positionering van onderzoek eveneens complex blijkt.

De raad spreekt uit dat dit gesprek desgewenst nader gevoerd kan worden, maar verbindt hier op dit moment geen wijziging aan de voorliggende herziening van de ketendomeinen.

Conclusies & Besluiten

De Architectuurraad constateert voldoende draagvlak voor de voorgestelde herziening van de ketendomeinen en stemt in met vaststelling daarvan. Ook stemt de raad in met de voorgestelde werkpakketten en met het wijzigingsverzoek inzake deelnemerbegeleiding. Het ROSA-beheerteam verwerkt de vastgestelde wijzigingen uiterlijk eind april 2026.

6. W.V.T.T.K.

Update ArchiMate

Jan Willem Dijkstra vraagt aandacht voor de nieuwe ontwikkelingen rond ArchiMate, mede in relatie tot de visualisaties in de ROSA en het besproken versiebeheer. Vanuit het ROSA-beheerteam wordt aangegeven dat de roadmap van de nieuwe release nog onvoldoende duidelijk is om nu al besluiten te nemen. Wel zal een eerste impactanalyse worden gemaakt en blijft het beheerteam deze ontwikkelingen volgen.

edustandaard

Afwezigheid volgende vergadering

Voor de volgende vergadering zijn Leon Sprooten, Mark de Jong, Joël de Bruijn en Brian Dommissie afwezig.

Resterende vergaderdata 2026

- Donderdag 28 mei 2026, 10:00-12:00 uur
- Donderdag 3 september 2026, 10:00-12:00 uur
- Dinsdag 13 oktober 2026, 10:00-12:00 uur
- Dinsdag 17 november 2026, 10:00-12:00 uur

Actiepunten BES:

1. Bureau Edustandaard voegt paginanummering toe aan het lifecyclemanagement-document.
2. Bureau Edustandaard verwerkt in hoofdstuk 8.3 de voorgestelde aanvulling dat de Architectuurraad onderdeel is van het vangnet bij verweesde standaarden en afspraken.
3. De aangepaste versie wordt ter bespreking opnieuw geagendeerd voor een volgende vergadering.